

UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

CEZA BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1980/881

KARAR NO : 1981/702

ÖZET: Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunan ve 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesinde öngörülen bağlantı koşulunu içeren suçlara ait davanın Askerî Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanık : Hayatî Akbaş

O L A Y : Sanığın 30.3.1978 günü saat 18.30 sıralarında devletin silahlı güçlerine bombalı saldırı sonucu Kızıldere'de ölen Mahir Çayan ve arkadaşlarının ölüm yıldönümü nedeniyle sözkonusu olayı protesto etmek, devlet ve rejimi yıkmak, yeni bir proleterya iktidarı yaratmak amacıyla yasa dışı örgüt militanı olarak grup halinde yürüyüşe geçerek Marksist-Leninist sloganlar atarak eylemlerini sürdürürlerken zabıtaca yakalandığı, evinde yapılan aramada mahkemece toplattırılmasına karar verilen çeşitli sol yayın ve kitapların, devrimci marşlara ait teksis yazılarıyla bazı afişlerin bulunduğu, bu yolda çalışmaları olduğu, kurulu düzeni yıkıp halk iktidarının gelmesi fikrini benimsediğini beyan ettiği Kadıköy C. Savcılığı'nca ilerisürülerek, eylemine uyan Türk Ceza Yasası'nın 142/1. maddesi uyarınca cezalandırılması istemiyle hakkında kamu davası açılmıştır.

Kadıköy 1. Ağır Ceza Mahkemesi, 6.2.1979 gününde, esas 1978/169, karar 1979/39 sayı ile; suçun sıkıyönetim askeri mahkemesinin görevine girdiğini ileri sürerek görevsizlik kararı vermiştir.

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi, 3.12.1980 gününde, 1980/67 sayı ile; sanığa atılı suçun, sıkıyönetim ilânından önceki üç ayın içinde işlenmediği gerekçesiyle Adli Yargı'nın görevli olduğu kanısına vardığını belirterek 2247 sayılı Yasa'nın 19. maddesi uyarınca Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvuruda bulunmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE: Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Ahmet H. Boyacıoğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özduval, İsmail Oğuz, Şeref Tolungüç, Orhan Erdem, Orhan Ertosun ve Hasan Çelikkale'nin katılmaları ile yaptığı 9.11.1981 günlü toplantıda, geçici raportör Hâkim Tulez Barutoğlu'nun raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askerî, Askerî Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı'nın görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askerî Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Nail Yücel'in Askerî Yargı'nın görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Suç, İstanbul ilini de kapsamına alarak 26.12.1978 gününde ilân edilen sıkıyönetimden üç aydan daha önce, 30.3.1978 de işlenmiştir.

Sanığa atılı suçun, devletin varlığına, bütünlüğüne, bölünmezliğine, yönelik olarak

işlenmesi bakımından Milli Güvenlik Konseyi'nin 7 numaralı Kararı'nın 4. maddesi kapsamına girdiği ve bu yönüyle sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu açık ise, de suç 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesinde öngörülen süre dışında işlenmiştir. Ancak, dosyada bulunan sanığın emniyetçe alınan ifadesinde içeren belgede "Devrimci bir kişiyim. Mahir Çayan'ın görüşlerini benimserim, Mahir Çayan'ın ölümünden sonra bu gruptan kopan ve devrimci yol'un savunmuş olduğu Türkiye Halk Kurtuluş Cephesi adlı illegal örgütün silahlı propaganda grubunun militanı olup, bu yolda çalışmalarda bulunmaktayım." biçimindeki sanığın anlatımı ile suçun, siyasal, ideolojik ve örgütsel yönünü belirlemekte ve iddia-namede de bu anlatımın dayanılmaktadır.

Bu durum, sanığın işlediği iddia olunan suçun, davalarına sıkıyönetim askeri mahkemelerince elkonulan Türkiye Halk Kurtuluş Partisi Cephesi davasıyla aynı ortak ve genel amaç içerisinde bağlantılı bulunduğu ortaya koyduğundan 1402 sayılı Yasa'nın 13/b maddesi uyarınca bu davanın da Askerî Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'nce yapılan başvurunun reddine karar verilmelidir.

SONUÇ: Anlaşmazlığın, niteliğine göre Askerî Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askerî Mahkemesi'nce yapılan başvurunun reddine, 9.11.1981 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

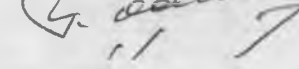
Başkan

Ahmet H. Boyacıoğlu

Üye

Fatih Özdural

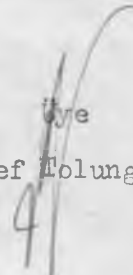
Üye

İsmail Oğuz

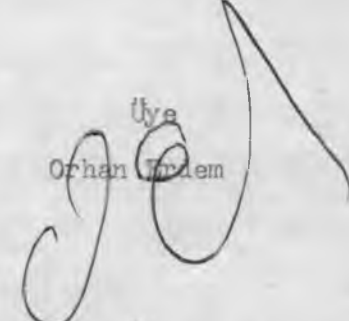
Üye

Şeref Bolungüç

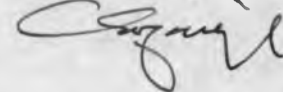
Üye

Orhan Erdem

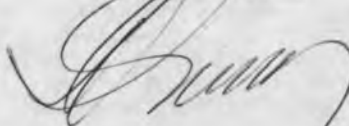
Bu kararın Resmî gazetesinde yayımı uygundur.

Başkan

Üye

Orhan Erdosun

Üye

Hasan Çelikkale

i/ç

24.12.1981